

[Chr. Madsen.]

mere beskæftigelse, for det er urimeligt, at man i tider, hvor der hersker gode konjunkturer, stadig væk fastholder disse arbejdsløshedsprocenter, som i nogen grad ligner 1930'ernes arbejdsløshedsprocenter. Det ærede medlem hr. Per Hækkerup, sagde, at man har haft tilbøjelighed til at føre en arbejdsløshedsøkonomi her i landet. Der er meget af det, der er indeholdt i det forlig, vi diskuterer nu, som i meget alvorlig grad tenderer mod en fortsat arbejdsløshedsøkonomi.

Da jeg nu er her, vil jeg gerne sige et par ord i anledning af den meget tydelige bemærkning, som det ærede medlem hr. Poul Møller kom med. Han sagde klart og tydeligt, at nu skulle den hellige ko slagtes, og den hellige ko var pristallet. Jeg tror ikke på, at man kan slagte den hellige ko, som man siger; tilsyneladende kan der ske en hel del, men det er kun på papiret; det, der er sket nu ved omsforliget, giver fagbevægelsen megen grund til alvorligt at beskæftige sig med, hvad der skal ske i den kommende overenskomstsituation. De arbejdsløshedstal, som jeg her har nævnt, vil da også, hvis de stiger, give i hvert fald det store forbund, Dansk Arbejdsmands og Specialarbejder Forbund, grund til alvorligt at beskæftige sig med, hvad der nu skal ske, efter at dette forlig er vedtaget.

Iver Poulsen: Hovedårsagen til den situation, hvori vi står i dag på randen af en alvorlig økonomisk krise, ligger i den løn-galskab, der greb befolkningen her i landet i foråret 1961, hvor vi under regeringens aktive medvirken tildelte hinanden langt større lønforhøjelser, end der var dækning for i vor produktionsstigning. Den gennemsnitlige lønforhøjelse blev på ca. 14 pct., medens produktionsfremgangen kun beløb sig til 5 pct. Hertil kom som noget meget væsentligt regeringens hæmningsløse udpumpning af penge bl. a. gennem den voldsomme bygge- og anlægsvirksomhed, som lagde et sådant pres på den arbejdskraft, der var til rådighed inden for byggeindustrien, at staten kom til at optræde som den hårde konkurrent over for det private erhvervsliv om den arbejdskraft, som ikke var til stede i tilstrækkelig mængde, og længelidningen tog derved yderligere fart.

Det var indlysende fra starten i 1961, at en sådan politik måtte føre lige henimod en økonomisk katastrofe, og det er ikke noget, jeg står og siger af bagklogskab. Vi opfordrede straks i foråret 1961 regeringen til i stedet for denne inflationsfremmende politik at ændre kursen og føre en virkelig inflationshæmmende politik, men regeringen ville naturligvis ikke modtage gode råd fra vort lille parti, men så kunne den da i det mindste have lyttet lidt efter, hvad dens eget økonomiske sekretariat udtalte i den økonomiske årsoversigt for 1961 om økonomiens forløb i 1960 og prognosen for det skæbnesvangre år 1961. Her udtales nemlig bl. a. — jeg beder den højtærede formand om tilladelse til et citat —:

„Der er imidlertid en risiko for, at den indre efterspørgsel bliver så kraftig, at valutareserverne går ned. De nuværende reserver er vel ikke så små, at mindre udsving behøver at give anledning til ængstelse. Men ikke mindst af hensyn til at bevare den fornødne bevægelsesfrihed i den økonomiske politik over for udefra kommende tilbageslag må det forekomme meget betænkeligt, om reserverne blev mærkbart forringet i en situation, hvor de ydre økonomiske vilkår er så gunstige som i øjeblikket.“

Men også denne advarsel fra regeringens eget økonomiske sekretariat sad regeringen fuldkommen overhørig.

Da den af regeringen aktivt understøttede inflation hurtigt begyndte at tage fart, manglede det ikke på advarsler fra højeste kompetente og ansvarlige steder. OECD og nationalbankdirektøren advarede gang på gang, men da også disse advarsler var som spildte guds ord på Ballelars, måtte nationalbanken som den ansvarlige for vort pengevæsen gribe til den drastiske foranstaltning at forhøje diskontoen, så vi i dag vel nok har verdens højeste rente. Det var ikke nogen god udvej, men den var simpelt hen nødvendig, for det er det eneste middel, banken har at anvende. Nationalbankdirektøren udtalte for nylig, at hvis lønmodtagerne ikke ville høre, måtte de føle. Det er jo for øvrigt en regel, som hører til enhver børnelærdom, og den burde regeringen også have kendt og efterlevet i erkendelse af, at denne regel også gælder regeringer.